

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

**προς τον Πρωθυπουργό κ. Κυριάκο Μητσοτάκη,
κατά τη σύσκεψη με τους εκπροσώπους των
παραγωγικών Φορέων της Θεσσαλονίκης
την 27^η Αυγούστου 2024**

Θεσσαλονίκη, Αύγουστος 2024

A. Ζητήματα Οικονομίας και Επιχειρείν

Η χώρα μας, μετά τις αλλεπάλληλες προκλήσεις που αντιμετώπισε τα τελευταία χρόνια, κατάφερε να επανακτήσει την επενδυτική βαθμίδα. Ήδη οι αγορές δείχνουν εμπιστοσύνη στην ελληνική οικονομία και τις αναπτυξιακές προοπτικές της. Επιπλέον, οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης και του ΕΣΠΑ μπορούν να απογειώσουν κυριολεκτικά την ελληνική οικονομία.

• Ενεργειακό κόστος

Απαιτείται ενδυνάμωση της ενεργειακής μετάβασης, με περαιτέρω αύξηση των ανανεώσιμων πηγών στο ενεργειακό μείγμα της χώρας. Πρώτη προτεραιότητα είναι η επένδυση στα δίκτυα διανομής και αποθήκευσης.

Επισημαίνεται η ανάγκη θέσπισης μακροχρόνιων συμβάσεων για τις επιχειρήσεις, κυρίως αυτές που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση αλλά και στις εξωστρεφείς επιχειρήσεις, καθώς απαιτείται μια σταθερή τιμή ενέργειας για να μπορέσουν να δεσμευτούν κι αυτές σε συμβάσεις παραγωγής.

Θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα **δίχτυ ασφαλείας**, είτε μέσω επιδοτήσεων, είτε μέσω της δυνατότητας σύναψης **πράσινων διμερών συμβολαίων**, κάτι που προς το παρόν δεν είναι εφικτό.

Επιπλέον, είναι απαραίτητο να αρθούν οι αγκυλώσεις στην αδειοδότηση και τη διασύνδεση των ΑΠΕ, ώστε να μπορούν να αξιοποιηθούν από όσο το δυνατόν περισσότερες επιχειρήσεις.

Μόνον έτσι θα περιοριστεί ο κίνδυνος αποβιομηχάνισης και θα επιτευχθούν σε μονιμότερη βάση καλύτερες εξαγωγικές επιδόσεις της χώρας μας σε αγαθά και υπηρεσίες.

- **Απασχόληση**

Στον τομέα της απασχόλησης έχουν γίνει σημαντικά βήματα. Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του ΟΟΣΑ, η ανεργία στη χώρα μας μειώθηκε από 18% το Δεκέμβριο του 2019, στο 10% τον Απρίλιο του 2024. Ωστόσο, ο αριθμός των κενών θέσεων εργασίας ανά άνεργο υπερτετραπλασιάστηκε στο 1ο τρίμηνο του 2024, σε σχέση με το 4^ο τρίμηνο του 2019. Αυτή η τάση καταδεικνύει μια δυσκολία εύρεσης καταλλήλων εργαζομένων από τις επιχειρήσεις, η οποία εμφανίστηκε διεθνώς μετά την πανδημία, όμως, ενώ στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες είχε υποχωρήσει στο τέλος του 2023, στη χώρα μας συνεχίζει καταγράφοντας νέο υψηλό ρεκόρ. Με παροχή προγραμμάτων στοχευμένης κατάρτισης μπορεί να μικρύνει αυτό το άνοιγμα της ψαλίδας.

- **Ταμείο Ανάκαμψης και ΕΣΠΑ**

Ισχυρή αναπτυξιακή ώθηση αναμένεται να δώσουν οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης και του νέου ΕΣΠΑ που ήδη αξιοποιούνται. Στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών, ιδιαίτερα σημαντική είναι η Δανειακή Στήριξη του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, προϋπολογισμού 11,7 δις Ευρώ.

Το έργο αφορά στην επιδότηση δανείων τα οποία θα δοθούν μέσω του τραπεζικού συστήματος. Θα πρέπει να καταβληθούν ιδιαίτερες προσπάθειες ούτως ώστε να ωφεληθούν όσο το δυνατόν περισσότερες μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Δεν πρέπει να χαθεί η ευκαιρία αυτή.

Στο πλαίσιο όλων των προγραμμάτων που σχετίζονται με το ΕΣΠΑ και το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας θα πρέπει:

- να ελαχιστοποιηθούν οι γραφειοκρατικές αγκυλώσεις και να απλοποιηθούν και να επιταχυνθούν οι διαδικασίες υλοποίησης των προγραμμάτων,
- να απλοποιηθεί το περιεχόμενο των σχετικών προκηρύξεων,
- να απλοποιηθούν οι διαδικασίες αδειοδοτήσεων νέων επενδύσεων (π.χ. σχετιζόμενες με χωροταξικά θέματα κ.α.).

- **Fast track διαδικασίες**

Είναι αναγκαία η υιοθέτηση διαδικασιών fast track, ιδίως όσον αφορά σε νέες επενδύσεις που θα συμβάλουν σημαντικά στην εξοικονόμηση ενέργειας (π.χ. φωτοβολταϊκά σε ενεργοβόρες μονάδες ή νέος μηχανολογικός εξοπλισμός χαμηλότερης κατανάλωσης ενέργειας) αλλά και η υλοποίηση επενδύσεων σε υποδομές δικτύου και αποθήκευσης ενέργειας.

- **Δανεισμός**

Κρίνεται απαραίτητη η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, προκειμένου να γίνει πιστωτική επέκταση και σε άλλες ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Β. Ειδικότερα ζητήματα του Επιχειρείν

- **Απαιτείται επιτάχυνση των πρωτοβουλιών για τη μετατροπή των άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων** της Κεντρικής Μακεδονίας σε οργανωμένους υποδοχείς επιχειρήσεων. Για την περιοχή της Θεσσαλονίκης, το Καλοχώρι είναι σε πρώτη προτεραιότητα.
- **Απαιτείται επιτάχυνση της αναθεώρησης των παρωχημένων κριτηρίων χαρακτηρισμού του βαθμού όχλησης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.** Υπάρχει καθυστέρηση και ως εκ τούτου δεν διευκολύνεται η ανάληψη επενδυτικών πρωτοβουλιών.
- **Είναι αναγκαία η επιτάχυνση του χρόνου απονομής της δικαιοσύνης.** Είναι γνωστό ότι η επίλυση εμπορικών διαφορών στη χώρα μας απαιτεί σχεδόν τριπλάσιο χρόνο του μέσου όρου των χωρών του ΟΟΣΑ.
- **Φορολογική Νομοθεσία**
Η προσπάθεια αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής δεν πρέπει να οδηγεί σε παγίδευση και εκβιαστικά διλήμματα για τις λειτουργούσες επιχειρήσεις. Χρειάζεται περαιτέρω εξορθολογισμός των επιβαλλόμενων προστίμων και προσαυξήσεων, καθώς και των διαδικασιών που οδηγούν στην οριστική και τελεσίδικη επιβολή αυτών.

- **Τηλεργασία και κλιματική αλλαγή**

Η τηλεργασία είναι ένα από τα εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν έναντι της κλιματικής αλλαγής, καθώς μειώνει τις μετακινήσεις, οι οποίες γίνονται είτε με ορυκτά καύσιμα, είτε με μπαταρίες που έχουν περιβαλλοντικό αποτύπωμα στο στάδιο της ανακύκλωσης. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να υλοποιηθεί το ταχύτερο η παροχή κινήτρων, σύμφωνα με το πρόσφατα ψηφισμένο νομοθετικό πλαίσιο με την έκδοση Π.Δ. και Υπουργικών Αποφάσεων, όπου απαιτείται.

Γ. Ζητήματα Τοπικής Οικονομίας

- Η **Εγνατία Οδός** χρειάζεται συντήρηση, λόγω φυσιολογικών φθορών, για συνεχίσει να είναι λειτουργική.

Συντήρηση όμως χρειάζεται και η ΠΑΘΕ στο σημείο εισόδου στη Θεσσαλονίκη. Έχουν αρχίσει εδώ και μερικούς μήνες κάποια έργα στην περιοχή των Μαλγάρων αλλά απαιτείται να δοθεί μια επιτάχυνση για να ολοκληρωθεί το έργο μέχρι και τη δυτική είσοδο της πόλης, καθώς ο ασφαλοτάπητας είναι σε άσχημη κατάσταση.

Η αποπεράτωση των **καθέτων αξόνων της Εγνατίας οδού** αλλά και κάποιων **συμπληρωματικών έργων υποδομής** που βρίσκονται σε φάση έναρξης θα πρέπει να επιταχυνθούν για το καλό της τοπικής οικονομίας.

Η συγκυρία είναι ευνοϊκή για την υλοποίηση έργων υποδομής ιδιωτικών, αλλά και δημόσιων, με τη μορφή ΣΔΙΤ που είναι αναγκαία περισσότερο από κάθε άλλη φορά.

Πιο συγκεκριμένα:

- **Αναβάθμιση υποδομών για την μετεξέλιξη της Θεσσαλονίκης σε διαμετακομιστικό κέντρο και κόμβο εφοδιαστικής αλυσίδας.** Απαραίτητες ενέργειες:
 - **Σύνδεση του λιμανιού της Θεσσαλονίκης με το σιδηροδρομικό και οδικό δίκτυο.**
 - **Σιδηροδρομική σύνδεση της Θεσσαλονίκης με την Καβάλα και τους Τοξότες Ξάνθης.**
 - **Προγραμματισμός κατασκευής πρόσθετης συνδετήριας οδικής αρτηρίας Εγνατίας Οδού –ΠΑΘΕ, που θα διέρχεται από την περιοχή των Γιαννιτσών.**
- **Ενίσχυση Έρευνας και Τεχνολογίας**
 - Το σύστημα παραγωγής γνώσης, έρευνας και τεχνολογίας αποτελεί ένα πολύ σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα της Θεσσαλονίκης. Θα πρέπει να **ενισχυθούν περαιτέρω πρωτοβουλίες**, όπως η Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας, το Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογίας και το Τεχνολογικό Πάρκο Thessintec.
 - Χρειάζεται όμως να θεσπιστούν και **ισχυρά φορολογικά και χρηματοδοτικά κίνητρα για την ενίσχυση της καινοτομίας** και την ανάπτυξη προϊόντων τεχνολογίας.
 - Επίσης θα πρέπει να προωθηθεί η **πριμοδότηση ερευνητικών συνεργασιών επιχειρήσεων** με ερευνητικά κέντρα και startups.

- **Ανάπλαση του Εκθεσιακού και Συνεδριακού Κέντρου Θεσσαλονίκης**

Οι διαδικασίες προχωρούν, αλλά απαιτείται επιτάχυνση. Ο σχεδιασμός της χρηματοδότησης του έργου σύμφωνα με τα τρέχοντα δεδομένα πρέπει να ολοκληρωθεί το αμέσως επόμενο διάστημα, για να δρομολογηθούν οι απαραίτητες ενέργειες υλοποίησης.

- **Εναέρια επέκταση της Περιφερειακής Οδού Θεσσαλονίκης (FlyOver)**

Το έργο αυτό δεν προκάλεσε δυσβάσταχτη ταλαιπωρία στους οδηγούς, μέχρι στιγμής, λόγω της ιδιαίτερα καλής ρύθμισης της κυκλοφορίας από την Τροχαία. Θα πρέπει όμως να τηρηθούν **αυστηρά** τα χρονοδιαγράμματα κατασκευής, έτσι ώστε να έχει ολοκληρωθεί εντός του προγραμματισμένου χρόνου.

- **Ενίσχυση των αστικών συγκοινωνιών στη Θεσσαλονίκη**

Ήδη έχουν γίνει σημαντικά βήματα, κυρίως όσον αφορά στο στόλο των λεωφορείων, αλλά είναι αναγκαίο να συνεχιστούν οι προσπάθειες εμπλουτισμού και εκσυγχρονισμού των οχημάτων, με σεβασμό στο περιβάλλον.